

ETIČKI KODEKS

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE

1. UVODNE ODREDBE

Savez udruga za autizam Hrvatske (u daljnjem tekstu: Savez ili SUZAH) je savez udruga koje djeluju u području autizma na teritoriju cijele Hrvatske, a koje Savez predstavlja s ciljem promicanja statusa i kvalitete življenja te pružanja pomoći osobama s autističnim poremećajem i pružanja podrške osobama koje su s njima povezane: srodstvom, življenjem ili profesionalnom aktivnosti.

Etički kodeks SUZAH-a utvrđuje temeljna načela i standarde ponašanja u radu Saveza, njegovih članica, zaposlenika, suradnika i drugih uključenih osoba. Etički kodeks namijenjen je osvještavanju i pružanju smjernica za ponašanje radnika i ostalih suradnika Saveza. Ovaj Etički kodeks obavezan je i primjenjuje se na sve djelatnike Saveza, na sve vanjske suradnike Saveza, na sve predstavnike tijela upravljanja Saveza kao i na sve osobe koje imaju neki drugi službeni ili poslovni odnos sa Savezom. Kodeks osigurava djelovanje u skladu s temeljnim vrijednostima Saveza, koje uključuju poštivanje dostojanstva autističnih osoba, zaštitu ljudskih prava, transparentnost, odgovornost i uzajamno poštovanje.

Kodeks je podložan stalnim promjenama, kako kroz praksu rada Saveza, tako i usklađivanjem sa standardima civilnog društva i ukupnim dostignućima na području zaštite ljudskih prava, osobito prava osoba s invaliditetom. Kodeks prema potrebi revidira, mijenja i dopunjava Predsjedništvo Saveza.

Članstvo u Savezu obvezuje članice da kontinuirano razvijaju svijest o etičkim pitanjima, štite i promiču ugled Saveza te da se pridržavaju načela i odrednica ovog Kodeksa.

Misija SUZAH-a jest informiranje, savjetovanje, edukacija, pružanje podrške obiteljima osoba s autizmom te zastupanje potreba djece, mladih i odraslih osoba s autizmom, kako na razini države tako zajedno sa udrugama članicama tako i na razinama lokalnih zajednica.

Vizija SUZAH-a jest dostupna i kvalitetna usluga u Republici Hrvatskoj za sve autistične osobe i njihove obitelji, bez obzira na mjesto stanovanja. Stručnjaci u zdravstvu, obrazovanju i socijalnoj skrbi prepoznaju autizam i pružaju primjeren pristup, a javnost je osviještena o potrebama i pravima autističnih osoba. Savez okuplja snažnu mrežu kapacitiranih članica koje aktivno prate lokalne potrebe, surađuju s vlastima i zajednički zagovaraju sustavna rješenja.

2. TEMELJNA NAČELA DJELOVANJA

Članice Saveza, zaposlenici i suradnici obvezuju se na djelovanje u skladu sa sljedećim načelima:

- **Poštivanje ljudskih prava i dostojanstva** svake osobe, osobito autističnih osoba i njihovih obitelji.
- **Uključivost i antidiskriminacija**, bez obzira na spol, dob, invaliditet, jezik, vjeru, nacionalnost, društveni status, obrazovanje, politička ili druga uvjerenja.
- **Zagovaranje ravnopravnog sudjelovanja** autističnih osoba u zajednici, s naglaskom na njihovo samoodređenje, izbor i aktivnu ulogu u društvu.
- **Transparentnost** u djelovanju, odlučivanju, financiranju i javnoj komunikaciji.
- **Profesionalnost i odgovornost** u izvršavanju preuzetih obveza.
- **Solidarnost i međusobna podrška** među članicama i partnerima.
- **Zaštita privatnosti i povjerljivosti podataka**, osobito podataka koji se odnose na osjetljive skupine.

3. ODNOS PREMA AUTISTIČNIM OSOBAMA I OBITELJIMA

- SUZAH promiče pravo autističnih osoba na punopravno sudjelovanje u društvu, uključujući pravo na komunikaciju, obrazovanje, zapošljavanje, zdravlje, obiteljski život i slobodno vrijeme.
- Članovi Saveza obvezuju se koristiti jezik koji odražava poštovanje, uključivost i identitetski orijentirani pristup (npr. "autistična osoba").
- Svaka aktivnost Saveza mora biti usmjerena na jačanje kapaciteta i dobrobiti autističnih osoba i njihovih obitelji, uz poštovanje njihove autonomije i potreba.
- Neprihvatljiv je svaki oblik paternalizma, stigmatizacije ili umanjivanja sposobnosti autističnih osoba.

4. ETIČKO PONAŠANJE ČLANICA I PREDSTAVNIKA

- Članice Saveza dužne su djelovati u skladu sa Statutom Saveza i Etičkim kodeksom.
- Članice moraju poštivati autonomiju drugih članica te promicati suradnju, dijeljenje znanja i međusobno poštovanje.
- Predstavnici članica u tijelima Saveza imaju obvezu djelovati savjesno, odgovorno i u interesu svih članica Saveza, a ne isključivo vlastite udruge.
- Zabranjeno je zlouporabiti položaj u Savezu za osobne ili organizacijske koristi koje nisu u skladu s ciljevima Saveza.

5. IZBJEGAVANJE I RJEŠAVANJE SUKOBA INTERESA

- Sukob interesa nastaje kada osobni ili organizacijski interesi članice ili njezinog predstavnika mogu ugroziti objektivnost, nepristranost ili povjerenje u Savez.
- Obveza je svih članova i predstavnika da prepoznaju, prijave i izbjegavaju situacije koje bi mogle predstavljati stvarni, potencijalni ili percipirani sukob interesa.
- Sukobi interesa rješavaju se u skladu s postupkom definiranim Statutom i Pravilnikom o radu arbitražnog vijeća.

6. ODNOSI S DONATORIMA, PARTNERIMA I JAVNOŠĆU

- Savez njeguje profesionalne, transparentne i odgovorne odnose s donatorima i partnerima.
- Komunikacija s javnošću mora biti istinita, utemeljena i u skladu s vrijednostima Saveza.
- Zabranjeno je pružati lažne informacije, prikrivati važne činjenice ili koristiti podatke na neetičan način radi stjecanja koristi.
- Suradnja s institucijama mora se temeljiti na poštivanju zakona, stručnosti i međusobnom uvažavanju.

7. POSTUPANJE U SLUČAJU KRŠENJA KODEKSA

- Svaki član Saveza, zaposlenik ili suradnik ima pravo i dužnost prijaviti sumnju na kršenje Etičkog kodeksa.
- Prijava se može podnijeti Predsjedništvu Saveza ili drugom tijelu koje Skupština ovlasti za etički nadzor (npr. Etičko povjerenstvo, ako bude osnovano).
- Prijava mora biti obrađena u povjerljivosti i s poštovanjem prema svim uključenim stranama.
- U slučaju potvrde ozbiljnog kršenja, mogu se izreći upozorenja, preporuke, mjere sankcioniranja ili, u krajnjem slučaju, pokrenuti postupak isključenja iz članstva sukladno Statutu.

8. PRIMJENA, PRAĆENJE I IZMJENE KODEKSA

- Etički kodeks donosi Skupština Saveza natpolovičnom većinom prisutnih članova.
- Sve članice i suradnici Saveza obvezuju se upoznati s Kodeksom i pridržavati ga se.
- Kodeks se periodično preispituje i po potrebi ažurira, najmanje jednom u četiri godine.
- Predsjedništvo Saveza nadležno je za praćenje provedbe i davanje tumačenja ovog Kodeksa.

9. ZAVRŠNA ODREDBA

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja na Skupštini Saveza i primjenjuje se na sve aktere povezane s djelovanjem Saveza.